

УДК 378.016.1:37.013.43:004.032
DOI: 10.24144/2524-0609.2026.58.51-55

Волч Любомир Романович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»
кафедра спеціальної та інклюзивної освіти
Тернопільський національний педагогічний університет імені В.Гнатюка
м. Тернопіль, Україна
lvolch86@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0004-8410-0291>

МОДЕЛЮВАННЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Анотація. В умовах стрімкої цифровізації освіти педагоги на різних рівнях освіти, зокрема й педагоги професійного навчання, стикаються з новими викликами, що вимагають освоєння цифрових технологій, методів і підходів, спрямованих на підвищення якості навчання. Основну увагу у статті приділено аналізу ключових аспектів підготовки майбутніх магістрів професійної освіти до діяльності в умовах цифрового освітнього середовища. Мета статті – обґрунтування моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища. Методи дослідження: аналіз нормативно-правової бази, психолого-педагогічної та науково-методичної літератури; теоретичне моделювання; синтез і узагальнення досвіду професійно-педагогічної освіти в умовах цифровізації. У результаті дослідження розроблено модель підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища як сукупність цільового, змістово-процесуального, технологічного та результативного блоків. Її структурно-модульна побудова спрямована на поєднання ціннісно-мотиваційної, науково-теоретичної та практичної складових підготовки, що уможливило ефективну організацію освітнього процесу в цифровому середовищі. Запропонована модель є концептуальною основою модернізації магістерської підготовки та відповідає сучасним викликам цифрового суспільства.

Ключові слова: цифрове освітнє середовище, цифровізація, магістри професійної освіти, моделювання, структура.

Вступ. Впровадження цифрових технологій у різні сфери життя суспільства (праця, освіта, дозвілля, спілкування) – це процес, який можливо позначити як один з ключових векторів трансформації сучасності. Цифрове середовище не лише стає важливою частиною економіки, політики, освіти, культури, а й змінює саму людину, її моделі поведінки, картину світу, погляди та настанови [1, с.93].

Специфіка впливу цифрової трансформації на суспільство, як доцільно зазначає В. Савіцька, все ще вивчається, проте до найбільш чутливих сфер, у яких відбулися глибокі зміни, варто віднести сферу вищої освіти як комплексне явище, що охоплює одночасно професійну поведінку (з позиції професорсько-викладацького складу), та міжособистісну комунікацію (з позиції студентства) [2, с.34].

Варто також відзначити, що зміни, зумовлені цифровою трансформацією суспільства, також спричинили зміну акцентів у змісті та характері організації освітнього процесу у закладах освіти різних рівнів. Ідея цифровізації освітнього середовища отримала потужний імпульс з переходом системи освіти у дистанційний варіант реалізації, зумовлений, спершу, пандемією коронавірусу, а згодом і повномасштабною російсько-українською війною. Освітній процес у закладах освіти різних рівнів почав здійснюватися у змішаному чи дистанційному форматі [3, с.80].

Використання інформаційних дистанційних технологій в освіті стало необхідним та повсякденним явищем, отримавши суттєве нормативно-правове (Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках» [4], Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки [5]) та організаційно-технічне обґрунтування.

Однак, використання ІТ-технологій, електронного навчання, дистанційних освітніх технологій має по-

зитивний та негативний аспект. Як доцільно зазначає В. Арешонков, поряд з розширенням інформаційного поля, швидким отриманням вичерпної інформації в освітньому процесі, можливістю віддаленої взаємодії, розширенням сфери можливостей самостійної роботи здобувачів освіти, з'явилася низка освітніх та технологічних проблем [6].

З огляду на це, виникає гостра необхідність підготовки майбутніх педагогів, зокрема й педагогів професійного навчання (і особливо на рівні магістерської підготовки) до організації освітнього процесу в умовах цифрового освітнього середовища.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Цифрова трансформація вищої освіти вимагає оновлення навчальних програм та формування цифрових компетентностей студентів, що відображено і в сучасних наукових дослідженнях. Так, науковцями розглянуто сучасні тенденції підготовки майбутніх викладачів у магістратурі (К. Сідіропуло та Б. Бандур [1]), підкреслено роль цифрових детермінантів у формуванні професійної готовності студентів соціономічної сфери (В. Савіцька [2]), розглянуто виклики цифрової трансформації ЗВО та необхідність адаптації освітніх програм (Р. Улатовська та співавтори [3]), обґрунтовано необхідність формування цифрової компетентності в епоху цифровізації (Ф. Петерсон (F. Pettersson) [7], В. Басілотта Гомез Паблос (V.Basilotta Gómez Pablos) та співавтори [8]), визначено переваги та проблеми інтеграції дистанційних технологій в освітній процес (В. Арешонков [6], Дж. Буката (G. Bucăța), Ф. Попешу (F. Popescu) та Ц. Тіляга (C. Tileagă) [9]).

Також цифрове освітнє середовище як підсистему соціокультурного середовища розглянуто в нормативних документах (Стратегія цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках» [4], Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки [5]), які

також формують вимоги до цифрових компетентностей педагогів і студентів.

Таким чином, сучасні дослідження та нормативна база підтверджують необхідність розробки інтегрованої моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища, що поєднає методологічні, нормативні та практичні аспекти цифровізації освіти.

Метою статті є обґрунтування моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища.

Методи дослідження. Для уточнення змісту базових понять і обґрунтування моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища використано такі методи: аналіз нормативно-правової бази, психолого-педагогічної та науково-методичної літератури; теоретичне моделювання; синтез і узагальнення досвіду професійно-педагогічної освіти в умовах цифровізації.

Виклад основного матеріалу. Актуальність підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища актуалізується й у Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року, яка визначає необхідність створення та впровадження в закладах освіти цифрового освітнього середовища, а також забезпечення реалізації цифрової трансформації системи освіти [10]. У Концепції також зазначається, що цифрове освітнє середовище є підсистемою соціокультурного середовища, сукупністю спеціально організованих педагогічних умов розвитку особистості, за якої інфраструктурний, змістовно-методичний та комунікаційно-організаційний компоненти функціонують з урахуванням цифрових технологій [10]. У таких умовах цілком очевидно, що значно змінюється роль викладачів на різних рівнях освіти – професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, які безперечно повинні опанувати всі можливі сучасні прийоми, методи, засоби навчання для роботи в новому цифровому освітньому середовищі.

Цифрове освітнє середовище стало невід’ємною частиною сучасного освітнього процесу та охоплює безліч компонентів: від цифрових інструментів і платформ для дистанційного навчання до систем управління освітнім процесом [11]. Цифрове освітнє середовище дає змогу істотно розширити межі традиційного освітнього процесу, роблячи його більш гнучким і доступним. Віртуальні класи та онлайн-курси дають змогу студентам навчатися у зручний час. Крім того, цифрові платформи дають змогу комбінувати синхронне та асинхронне навчання, що робить освітній процес більш прийнятним і підлаштовується під індивідуальні потреби здобувачів освіти.

Цифрове освітнє середовище не просто змінює методи викладання, а й трансформує саму структуру та зміст освітнього процесу. Ці зміни стосуються як організації навчального часу, так і методів взаємодії між викладачами та студентами, є підставою для зміни організації навчального часу та простору.

Ключовим завданням цифрової моделі освітнього середовища є забезпечення умов для впровадження цифрових освітніх інструментів та успішної реалізації онлайн-навчання. Практики переведення очного навчання в онлайн-середовище або дистанційні освітні формати можливо звести до кількох напрямків: організація навчання з використанням освітніх онлайн-платформ; передача освітнього контенту по теле- та радіоканалах; проведення занять за допомогою соціальних мереж, месенджерів та електронної

пошти [12].

До використовуваних цифрових інструментів належать такі: системи керування цифровим навчанням (Google Classroom, Moodle, Blackboard, Canvas); програми для навчання на базі мобільних пристроїв; масові відкриті онлайн-курси; програми, що забезпечують можливість спільної роботи в режимі он-лайн (Skype, Zoom, WebEx).

Водночас онлайн-навчання передбачає: використання цифрової інфраструктури; володіння спеціалізованими пристроями; здійснення обмінів та передачі знань через Інтернет; ділокалізацію навчання.

Важливою умовою успішного функціонування цифрового освітнього середовища є достатній рівень розвитку цифрових компетентностей здобувачів освіти та викладачів. Вивчення існуючих моделей освітніх середовищ, орієнтованих на формування цифрової компетентності [7], засвідчило наявність двох загальних характеристик: акцент на організацію різних видів соціальних комунікацій як необхідну умову набуття соціального досвіду; активне використання ігрових, проєктних, організаційно-діяльних методів та технологій.

У побудові педагогічної моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища використано метод моделювання, який дає можливість графічно представити досліджуваний процес, відобразити компоненти процесу і логічні взаємозв’язки між ними. Модель, на думку С. Вітвицької, прийнято представляти у вигляді графічного зображення послідовності стадій та етапів педагогічної діяльності, складу, ресурсів та процесів, що її забезпечують, зв’язків між об’єктами [13, с.104].

В основі моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища покладено ідею щодо того, що така підготовка є процесом і результатом професійної підготовки, в якому в інтегративній єдності поєднується їхня *морально-психологічна* (ціннісно-мотиваційна) готовність до організації освітнього процесу в сучасних умовах, виявляється професійно-особистісна спрямованість діяльності магістрів, розуміння важливості та значущості навчально-пізнавальної діяльності в умовах інформаційно-комунікативного освітнього середовища; *науково-теоретична і практична* (змістовно-процесуальна) готовність, що виявляється в освоєнні необхідного обсягу професійно-педагогічних знань і умінь, володіння сучасними педагогічними та інформаційно-комунікаційними технологіями; *професійно-особистісна готовність*, що виявляється у ставленні до вимог професійного стандарту «Педагог професійного навчання» (2020 р.) [14], наявності особистісних якостей, що сприяють встановленню міжособистісних контактів.

Процес підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища охоплює цільовий, змістово-процесуальний, технологічний та результативний блоки (розробка автора).

Цільовий блок моделі підготовки магістрів професійної освіти визначає усвідомлення та розуміння випускником магістратури кінцевого результату власної професійно-педагогічної підготовки, готовності та здатності вирішувати професійні завдання з організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища. **Змістовий блок** моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища охоплює чотири взаємопов’язані модулі:

1) теоретичний модуль спрямований на формування теоретичних засад професійної діяльності в цифровому освітньому середовищі. Магістри опановують сучасні концепції цифровізації освіти, засади проєктування освітнього процесу;

2) аналітичний модуль передбачає ознайомлення з нормативно-правовими основами цифрової трансформації освіти, професійними стандартами та вимогами до організації освітнього процесу із застосуванням цифрових технологій. Магістри здійснюють аналіз цифрового освітнього середовища закладів освіти, проєктують логіку власного дослідження;

3) конструкторний модуль орієнтований на формування здатності до проєктування й реалізації освітнього процесу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Магістри впроваджують елементи цифрових освітніх технологій у квазіпрофесійній діяльності;

4) творчий модуль спрямований на узагальнення квазіпрофесійного досвіду, розвиток здатності до прогнозування, моделювання й удосконалення освітнього процесу в цифровому середовищі.

Така структура модулів забезпечує поетапне формування готовності магістрів професійної освіти до ефективної організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Технологічний блок моделі представлений сукупністю традиційних та інформаційно-комунікаційних технологій: проблемні лекції, вебінари, технології критичного мислення, технології контекстного навчання, технології модульного навчання, ігрові технології, вебсемінари, квести, технології організації самостійної роботи, створення електронного портфоліо тощо.

Результативний блок моделі охоплює компоненти критеріїв та показники готовності магістрів до організації освітнього процесу в умовах цифрового освітнього середовища.

Таким чином, представлена модель має сфокусуватися на розвитку готовності магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового освітнього середовища як поєднання глибоких педагогічних знань з практичним досвідом використання цифрових технологій для ефективного навчання здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти та закладів фахової передвищої освіти за умов сучасного цифрового світу. Лише такий підхід дасть змогу підготувати педагогів

професійного навчання, які готові до успішної роботи зі здобувачами освіти мережевого суспільства та здатних забезпечити їм якісну освіту у цифрову еру.

Висновки. Процес розвитку професійно-педагогічної освіти нерозривно пов'язаний із процесами цифровізації, що, водночас, є частиною більш широких глобальних трендів, які формують перехід до цифрової економіки та створюють умови формування цифрового суспільства. В умовах стрімких змін, що відбуваються у світі, освіта стикається з необхідністю адаптації до нових реалій – традиційні підходи до змісту, організації та методів викладання вже не здатні ефективно задовольняти вимоги часу. Незважаючи на те, що класичні знання та навички зберігають свою цінність і можуть бути основою для інноваційних підходів, їх недостатньо для успішної професійної діяльності в умовах цифрового суспільства. З огляду на це, виникають нові вимоги щодо трансформації професійної діяльності педагогів для різних рівнів освіти. Це означає, що педагоги, педагоги професійного навчання та викладачі повинні володіти сучасними цифровими інструментами і технологіями для успішного виконання освітніх завдань та досягнення високих результатів у навчанні. Цифрова трансформація освіти зумовила необхідність системного оновлення магістерської підготовки педагогів професійного навчання. Розроблена модель підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища забезпечує цілісне й поетапне формування їхньої готовності на основі інтеграції цільового, змістово-процесуального, технологічного та результативного блоків. Її структурно-модульна побудова спрямована на поєднання ціннісно-мотиваційної, науково-теоретичної та практичної складових підготовки, що уможливило ефективну організацію освітнього процесу в цифровому середовищі. Запропонована модель є концептуальною основою модернізації магістерської підготовки та відповідає сучасним викликам цифрового суспільства. Перспективи подальших наукових розвідок пов'язані з експериментальною перевіркою ефективності запропонованої моделі підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища у практиці ЗВО. Перспективним є також удосконалення змісту й технологій магістерської підготовки з урахуванням розвитку цифрових освітніх платформ, систем управління навчанням та інструментів штучного інтелекту.

Конфлікт інтересів. Автор підтверджує відсутність фінансових, особистих чи інших інтересів, що можуть розглядатися як потенційний конфлікт інтересів щодо публікації цієї статті.

Фінансування. Робота виконана за відсутності фінансової підтримки з боку будь-яких організацій.

Доступність даних. Це теоретичне дослідження не передбачає використання додаткових наборів даних.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту не використовувались при написанні цієї роботи.

Список використаної літератури

- Сідіропуло К., Бандур Б. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти в магістратурі. *Scientia et societas*. 2023. Вип.3. С.92–99. <https://doi.org/10.31470/2786-6327/2023/3/92-99>
- Савіцька В.В. Цифрові детермінанти підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери у закладах вищої освіти. *Наукові записки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Педагогіка і психологія*. 2025. Вип.2. С.31–37. <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2025-2-5>
- Ulatowska R., Sułkowski Ł., Bilan S. Challenges of digital transformation in higher education institutions: A brief discussion. *Journal of Education and Information Technologies*. 2024. Vol.29 (1). P.77–85. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-4390507/v1>
- Про схвалення Стратегії розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 1351-р від 31.12.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>
- Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 286-р від 23.02.2022 р. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-vishchoyi-osviti-v-ukrayini-na-20222032-roki-286->
- Арешонков В.С. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. *Вісник НАПН України*. 2020. Вип.2 (2). С.1–6. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-2>

7. Pettersson F. On the issues of digital competence in educational contexts – a review of literature. *Education and Information Technologies*. 2018. Vol.23. P.1005–1021. <https://doi.org/10.1007/s10639-017-9649-3>
8. Basilotta Gómez Pablos V., García-Valcárcel A., Vázquez-Martínez A. Teachers' digital competencies in higher education: a systematic review. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2022. Vol.19. Article 8. <https://doi.org/10.1186/s41239-022-00314-7>.
9. Bucăța G., Popescu F., Tileagă C. Digital transformation of higher education system. *International Conference Knowledge Based Organization*. 2022. Vol.28 (1). P. 158–168. <https://doi.org/10.2478/kbo-2022-0025>
10. Про схвалення Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 167-р від 03.03.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021->
11. Коваль М.С. Система професійної підготовки майбутніх працівників ДСНС України в інформаційно-освітньому середовищі закладу вищої освіти: монографія. Хмельницький: ПАІС, 2019. 544 с.
12. Савіцька В.В. Теоретико-методологічні основи проєктування освітнього процесу у закладах вищої освіти в умовах цифровізації. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: колективна монографія / за заг. ред. Л.З.Ребухи. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С.67–83.
13. Вітвицька С. С. Моделювання професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів: монографія. Житомир: Вид. О.О.Євенко, 2019. 304 с.
14. Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 1182 від 20.06.2020 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ME200568>

References

1. Cidiropulo, K., & Bandur, B. (2023). Suchasni tendentsii profesiinoid pidhotovky maibutnix vykladachiv zakladiv vyshchoi osvity v magistraturi [Current trends in professional training of future higher education teachers at the master's level]. *Scientia et societas*, 3, 92–99. <https://doi.org/10.31470/2786-6327/2023/3/92-99> [in Ukrainian].
2. Savitska, V.V. (2025). Tsyfrovi determinanty pidhotovky maibutnix fakhivtsiv sotsionomichnoi sfery u zakladakh vyshchoi osvity [Digital determinants of future social-economic specialists' training in higher education institutions]. *Naukovi zapysky Lvivskoho derzhavnogo universytetu bezpeky zhyttiediyalnosti. Pedagogika i psykholohiia*, 2, 31–37. <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2025-2-5> [in Ukrainian].
3. Ulatowska, R., Sułkowski, Ł., & Bilan, S. (2024). Challenges of digital transformation in higher education institutions: A brief discussion. *Journal of Education and Information Technologies*, 29 (1), 77–85. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-4390507/v1>.
4. Pro skhvalennia Stratehii tsyvrovoho rozvytku innovatsiinoi diialnosti Ukrainy na period do 2030 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2025–2027 rokakh [On approval of the Strategy of Digital Development of Innovative Activity of Ukraine until 2030 and the operational plan for its implementation in 2025–2027]. (2024). *Rozporyadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy* № 1351-r vid 31.12.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
5. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022–2032 roky [On approval of the Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022–2032]. (2022). *Rozporyadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy* № 286-r vid 23.02.2022. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-vishchoyi-osvity-v-ukrayini-na-20222032-roki-286-> [in Ukrainian].
6. Areshonkov, V.S. (2020). Tsyfrovizatsiia vyshchoi osvity: vyklyky ta vidpovidi [Digitalization of higher education: Challenges and responses]. *Visnyk NAPN Ukrainy*, 2 (2), 1–6. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-2>
7. Pettersson, F. (2018). On the issues of digital competence in educational contexts – a review of literature. *Education and Information Technologies*, 23, 1005–1021. <https://doi.org/10.1007/s10639-017-9649-3>
8. Basilotta Gómez-Pablos, V., García-Valcárcel, A., & Vázquez-Martínez, A. I. (2022). Teachers' digital competencies in higher education: A systematic review. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 19, Article 8. <https://doi.org/10.1186/s41239-022-00314-7>
9. Bucăța, G., Popescu, F., & Tileagă, C. (2022). Digital transformation of higher education system. *International Conference Knowledge Based Organization*, 28 (1), 158–168. <https://doi.org/10.2478/kbo-2022-0025>
10. Pro skhvalennia Kontseptsii tsyvrovoi transformatsii osvity i nauky na period do 2026 roku [On approval of the Concept of Digital Transformation of Education and Science until 2026]. (2021). *Rozporyadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy* № 167-r vid 03.03.2021. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-> [in Ukrainian].
11. Koval, M.S. (2019). *Systema profesiinoid pidhotovky maibutnix pratsivnykiv DSNS Ukrainy v informatsiino-osvitnomu seredovyshchi zakladu vyshchoi osvity* [The system of professional training of future employees of the State Emergency Service of Ukraine in the information-educational environment of higher education institutions]. PAIS. [in Ukrainian].
12. Savitska, V.V. (2022). Teoretyko-metodolohichni osnovy proiektuvannia osvitnoho protsesu u zakladakh vyshchoi osvity v umovakh tsyfrozatsii [Theoretical and methodological foundations of educational process design in higher education in the context of digitalization]. In L.Z.Rebukha (Ed.), *Innovatsiini tekhnolohii navchannia v umovakh modernizatsii suchasnoi osvity* (pp.67–83). ZUNU. [in Ukrainian].
13. Vitvytska, S.S. (2019). *Modeliuvannia profesiinoid pidhotovky fakhivtsiv v umovakh yevrointehratsiinykh protsesiv* [Modeling of professional training of specialists in the context of European integration processes]. O.O.Yevenok. [in Ukrainian].
14. Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu «Pedagog profesiinoho navchannia» [On approval of the professional standard «Teacher of Vocational Education»]. (2020). *Nakaz Ministerstva rozvytku ekonomiky, torghivli ta silskoho hospodarstva Ukrainy* № 1182 vid 20.06.2020. <https://ips.ligazakon.net/document/ME200568> [in Ukrainian].

Рукопис надійшов: 03.03.2026

Перше рішення: 02.04.2026

Доопрацьовано (раундів: 1): 07.04.2026

Прийнято до друку: 21.04.2026

Опубліковано онлайн: 30.04.2026

Volch Liubomyr

PhD Student

Department of Special and Inclusive Education

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, Ukraine

MODELLING THE PREPARATION OF MASTERS OF VOCATIONAL EDUCATION FOR THE ORGANISATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN A DIGITAL ENVIRONMENT

Abstract. In the context of rapid digitalization in education, teachers at various levels, including vocational education instructors, face new challenges that require mastering digital technologies, methods, and approaches aimed at enhancing the quality of learning. This article focuses on analyzing the key aspects of preparing future masters in vocational education for professional activity within a digital educational environment. The purpose of the study is to substantiate a model for preparing masters in vocational education to organize the educational process in a digital context. Research methods include the analysis of regulatory frameworks, psychological-pedagogical and scientific-methodical literature, theoretical modeling, and the synthesis and generalization of professional-pedagogical education experience under conditions of digitalization. As a result, a model for master's degree students training in vocational education to organize the educational process in a digital environment was developed, comprising four interconnected blocks: goal-oriented, content-processual, technological, and outcome-based. The model for training master's degree students in vocational education to organize the educational process in a digital environment is based on the idea that such training is a process and the result of professional training, which combines the following in an integrative unity: moral and psychological readiness to organize the educational process in modern conditions; scientific, theoretical and practical readiness, such as possession of the necessary professional and pedagogical knowledge and skills, mastery of modern pedagogical and information and communication technologies; professional and personal readiness, manifested in the presence of personal qualities that contribute to the establishment of interpersonal contacts. The proposed model serves as a conceptual basis for modernizing master's level education and aligns with the contemporary challenges of the digital society. Prospects for further scientific research are related to experimental verification of the effectiveness of the proposed model for training master's degree students in vocational education to organize the educational process in a digital environment in the practice of higher education institutions.

Keywords: digital educational environment, digitalization, masters in vocational education, modeling, structure.